

Gospodarstvo / Banke

Skriti stroški reševanja bank v državnih družbah

Primož Cirman, Matjaž Polanič

V uradni ceni sanacije bank niso zajete izgube, ki so jih družbe v državni lasti ustvarile z izbrisom njihovih delnic in podrejenih obveznic v NLB, NKBM in Abanki. Samo Kad in Sod sta že izgubila 110 milijonov evrov, na udaru bodo tudi zavarovalnice.

Čeprav je država stroške sanacije bank ocenila na 3,66 milijarde evrov, bodo ti zanjo v resnici še za najmanj dvesto milijonov evrov višji.

V uradni ceni sanacije, ki zajema stroške dokapitalizacije NLB, NKBM in Abanke, stroške nadzorovane likvidacije Factor banke in Probanke ter sredstva za delovanje Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB), namreč niso zajete izgube, ki so jih družbe v državni lasti ustvarile z izbrisom njihovih delnic in podrejenih obveznic v treh državnih bankah. Njihova razlastitev bo prihodnje leto udarila tudi po davčni blagajni. Ker bodo morali državni lastniki naložbe v bankah v celoti oslabiti, bodo lahko sprostili tudi odložene terjatve za davek, ki so jih oblikovali v preteklih letih. To bo zelo verjetno krepko oklestilo prilive od davka na dobiček, ki ga bodo plačevale državne družbe.

Največja »kolateralna škoda« sanacije bank sta bržčas državna sklada Kad in Sod. Prvi je z izbrisom delnic in obveznic NLB ter NKBM utrpel za več kot 50 milijonov evrov izgube. To je enako znesku, ki ga Kad letno vplača v pokojninsko blagajno. Še huje jo bo po naših informacijah odnesel Sod, kjer naj bi bile izgube, povezane z razlastitvijo, še do deset milijonov evrov višje. Pri tem velja spomniti, da je Kad in Sod v dokapitalizaciji teh bank v zadnjih letih silila prav vsakokratna oblast. Že leta 2008 sta tako morala sodelovati pri povečanju kapitala v NLB in za novo vplačano delnico plačala danes neverjetnih 334 evrov.

Največji žrtvi Kad in Sod

K 110 milijonom evrov, ki sta jih v reševanju slovenskih bank izgubila Kad in Sod, velja prišteti še skoraj 12 milijonov evrov, ki jih bodo samo letos z delnicami Nove KBM izgubili Gen Energija, Pošta Slovenije in Eles. Vsi trije so te delnice po ukazu zdaj že nekdanje Agencije za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) kupili v dokapitalizaciji leta 2011. Za posamezno delnico so odšteli osem evrov, skupaj pa skoraj 50 milijonov evrov. Pretežni del te naložbe so vse tri družbe odpisale že v zadnjih dveh letih, pri čemer bo Eles pridelal še dodatni milijon evrov izgube z izbrisom delnic v NLB.

A spisek državnih podjetij, ki so z naložbami v slovenske banke utrpeli visoke izgube, se s tem še zdaleč ne konča. Pri prej omenjeni dokapitalizaciji NLB so morale na pomoč priskočiti številne družbe v delni ali izključni lasti države: Zavarovalnica Triglav, Petrol, Eles, Geoplin, Rudnik Trbovlje-Hrastnik v zapiranju, Soške elektrarne, Dravske elektrarne, elektrodistributerji... Skoraj dva milijona evrov izgube bo po naših izračunih zaradi izbrisane naložbe v delnice Abanke imela tudi novogoriška igralniška skupina Hit, ki je morala svoj šestodstotni delež Abanke že lani slabiti za okoli 12 milijonov evrov.

Družbe v državnem solastništvu so sicer v zadnjih letih izgubile več kot 250 milijonov evrov, ki so jih vložile v delnice največjih treh domačih bank. Za primerjavo: gre za vsoto, enako znesku davčnih obveznosti, ki jih je Durs do konca septembra dodatno obračunal v letošnjih davčnih nadzorih. Za lažjo predstavo omenimo še, da so davčni inšpektorji med julijem in novembrom opravili 14.038 preventivnih obiskov in 2265 nadzorov.

Še dodatnih 20,5 milijona evrov slabitev bodo morale zaradi izbrisa delnic in podrejenih obveznic NLB, NKBM in Abanke Vipava opraviti domače zavarovalnice in pozavarovalnice, še za 6,7 milijona evrov pa pokojninske družbe. Kot nam je včeraj pojasnil direktor Agencije za zavarovalni nadzor (AZN) **Sergej Simoniti**, so zavarovalnice in pokojninske družbe določene oslabitve teh finančnih instrumentov opravile že pred

njihovim izbrisom. Samo Sava Re bo imela zaradi oslabitev delnic domačih bank skupno 8,4 milijona evrov izgub, Zavarovalnica Maribor 19,2 milijona evrov, izgube Adriatic Slovenice z vsemi podrejenimi obveznicami in delnicami slovenskih bank pa se ocenjujejo na od 10 do 15 milijonov evrov.

Tolažilna nagrada: davčni ščit

Če je država z razlastitvijo imetnikov delnic in podrejenih obveznic proračunu prihranila pol milijarde evrov, se ji v prihodnjih letih prav zaradi tega obetajo nižji prilivi iz davka na dobiček. Iz tega naslova tako država še vsaj nekaj let ne more pričakovati večjih prilivov denimo iz Petrola, Zavarovalnice Triglav, Gen Energije, Pošte Slovenije, Eles, Adriatic Slovenice, Save Re, Zavarovalnice Maribor... Pri tem smo omenili le nekatere večje slovenske družbe, ki so v delnice in obveznice slovenskih bank v preteklosti – tudi po naroku politike – vložile več milijonov evrov. Po naših izračunih bo denimo Petrol svoj davčni ščit – večina izvira iz zgrešene naložbe v Istrabenz – v celoti porabil šele okoli leta 2020, do tedaj pa bo lahko polovico vsakoletne davčne osnove kompenziral s sproščanjem odloženih terjatev za davke.

Nezanemarljive niso niti izgube državljanov, ki so v delnice in podrejene obveznice slovenskih bank po neuradnih ocenah skupno vložili okoli 250 milijonov evrov. Okoli 150 milijonov evrov je namreč več kot 100.000 državljanov vložilo samo v delnice Nove KBM. A če so se v decembrskih dneh leta 2007 vrste pred vpisnimi mesti vile na ulice, je šest let kasneje evforija le še grenak spomin. Centralna klirinško depotna družba KDD je namreč včeraj samo iz lastništva NKBM izbrisala premoženje okoli 97.000 državljanov in s tem dokončno razblinila še zadnje upe, da bodo njihove naložbe kdaj še kaj vredne. Edina vrednost izbrisanih delnic je davčni ščit, s katerim si bodo lahko izbrisani **mali delničarji** znižali davek na kapitalski dobiček, ki so ga ustvarili s prodajo drugih finančnih naložb. Toda drugače kot podjetja državljanji davčnega ščita ne bodo mogli prenesti v prihodnja leta

Page: 2

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 632 cm2

2 / 2

in ga bodo lahko izkoristili le še do konca letošnjega leta. x

Slabe terjatve NLB in NKBM na DUTB, dokumentacija pa še prihaja

Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) je včeraj z NLB in Novo KBM naposled podpisala vse potrebne dogovore o operativnemu izvajanju storitev. Največji slovenski banki sta tako na DUTB včeraj prenesli za 3,1 milijarde evrov slabih terjatev, v zameno pa dobili za milijardo evrov obveznic z dvoletno oziroma triletno ročnostjo. Fizični prenosi dokumentacije bodo potekali postopno v petih fazah. Kot pojasnjujejo v NLB, dodo celotno dokumentacijo z več kot 1000 kreditnimi mapami dokončno prenesli šele do aprila prihodnje leto.

